

Olika sätt att skriva formlerna som beskriver antal kärnor (N)

och aktivitet (A) som funktion av tiden (t)

T är halveringstiden

Bok/häfte	Formelsamlingen	Matten
$N = N_0 \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{t}{T}}$ (1)	$N = N_0 e^{-\lambda t}$ (2) där $\lambda = \frac{\ln 2}{T}$ \uparrow sönderfallskonstanten	$\left. \begin{array}{l} \text{antal kärnor eller} \\ \text{massa eller} \\ \text{aktivitet} \end{array} \right\} \quad \downarrow \quad \text{tid}$ $y = C \cdot a^x$ (5)
$A = A_0 \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{t}{T}}$ (3)	$A = A_0 e^{-\lambda t}$ (4)	Vet: $y = N_0$ då $x = 0$ $y = \frac{N_0}{2}$ då $x = T$

Övergång från (1) till (2)

$$N = N_0 \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{t}{T}} = N_0 \left(e^{\ln \frac{1}{2}}\right)^{\frac{t}{T}} = N_0 \left(e^{-\ln 2}\right)^{\frac{t}{T}} = N_0 e^{-\frac{\ln 2}{T} t} = N_0 e^{-\lambda t}$$

$b = e^{\ln b}$ $\ln \frac{1}{2} = \ln 1 - \ln 2 = 0$ Låt $\frac{\ln 2}{T} = \lambda$

Övergång från (2) till (5)

$$N = N_0 e^{-\lambda T} = N_0 (e^{-\lambda})^T = N_0 \left(e^{-\frac{\ln 2}{T}}\right)^T = N_0 a^T \text{ där } a = e^{-\frac{\ln 2}{T}}$$

Ett intressant samband

Definitionen av aktivitet, $A = -\frac{dN}{dt}$, ger

$$A = -\frac{dN}{dt} = -N_0 e^{-\lambda t} \cdot (-\lambda) = \lambda \underbrace{N_0 e^{-\lambda t}}_N = \begin{cases} A_0 e^{-\lambda t}, & \text{där } A_0 = \lambda N_0 \\ \lambda N \end{cases}$$

(Delta är (4) i tabellen ovan)

Alltså är $A(t) = \lambda N(t)$, vilket innebär att sönderfallshastigheten

är proportionell mot antalet kärnor, med sönderfallskonstanten λ som proportionalitetskonstant.